

SOBRE LA NOVÍSSIMA POESIA VALENCIANA

AA.DD.: *Cavall de Troia*,
Ed. A.J.E.L.C. - P.V., València, 1998.

Josep Sendra Domènech

En una entrevista concedida a la revista *Diàfora*,¹ Enric Sòria es referia a les dificultats polítiques, econòmiques i culturals que acompanyen els joves poetes novells, i àdhuc els consagrats, en l'èpic periple de l'edició. Segons Sòria "la situació actual és lamentable, i això que editar poesia és baratíssim. Però no suscita gaire interès. Hem de tenir en compte que la poesia ha reduït el camp dels seus lectors als poetes, potencials o en exercici, i poca gent més. És endogàmica, i això és molt perillós. Pot provocar el cercle viciós de l'escolasticisme: esdevenir un gheto aïllat, autoreferit i autosatisfet". Si m'he permés aquesta llarga citació és per fer notar que aquesta marginalitat redundant (ja sabem que la poesia és sempre un revisionisme des de la perifèria) no fa més que deslegitimar la representativitat dels canons acadèmics, sovint formulats des d'una antologia del premi literari. El dinamisme de la nostra literatura ha de comprovar-se en la capacitat de difusió i absorció de nous valors, tant com en la memòria del que forma part, per valors propis, de la tradició.

Amb l'ànim de modificar aquesta tendència aïllacionista, l'Associació de Joves Escriptors en Llengua Catalana del País Valencià (AJELC-PV)² s'ha proposat com a alternativa l'edició literària en suport informàtic. Aquesta iniciativa, que du el simptomàtic nom de *Cavall de Troia*, pretén introduir-se en la comunitat universitària, amb un tiratge de cinc-cents

¹ "Enric Sòria. perfil d'un poeta". *Diàfora*. Edició d'hivern, 1997, núm. 3, pàgs. 4-7.

² L'editorial Germania publicà, amb la col·laboració de l'Associació de Joves Escriptors en Llengua Catalana del país Valencià, dos quaderns literaris ("De la mar", 1995; "Del camí", 1966) on s'aplegaven contes i poemes de joves autors inèdits d'aquesta associació.

disquets. En aquest primer número s'ofereix al públic, segons els organitzadors, "una col·lecció completa (vuit llibres en total) en un suport novedós, econòmic, ecològic, subversiu i de butxaca", que inclourà sis poemaris, un recull de set contes i una novel·la breu. Tot i que en aquest article només em referiré als poemaris, cal citar l'alt nivell de la prosa imaginativa de Rafa Comeche (*Set contes*) i la novel·la de temàtica adolescent *Autora* de Juanju Aguar.

Si hi ha una característica coincident en tots els poemaris és, paradoxalment, l'eclecticisme, la voluntat d'assumir l'heterogeneïtat d'estils i el gust per personalitzar les opcions estètiques i literàries. D'aquesta forma, conviuen la reflexió breu i sarcàstica de J. F. Valls, l'intimisme confessional de Júlia Zabala i Jordi Monteagudo, la memorística catàrtica d'Imma Simón, la imatgeria onírica d'Alfons Navarret i el simbolisme de Joan Pujalt. Tots ells prenen la paraula poètica com la font d'un discurs creatiu i auto-suficient, que exalta un cert exotisme formal (Navarret i Pujalt) i la tendència a un cosmopolitisme temàtic i lingüístic (Simón), on les innovacions tècniques defineixen un discurs equívoc, abstracte i suggeridor (Zabala). La poesia suposarà la plasmació d'una visió fragmentària de la realitat, allunyada de literatures conjunturals i sociològiques, ja que la reflexió sobre el comportament humà s'imposa des de la desdramatització de l'autobiografia. Les referències a una certa actitud social prenen l'aspecte d'iròniques revisions de la quotidianitat (Valls) o, més rarament, presenten una implicació militant, emfàtica i al·lusiva (Monteagudo i Valls). Es tracta, preferentment, d'optar per una literalització de la realitat, a través de la consideració de la creació poètica com una experiència vivencial i estètica basada en una voluntat expositiva. No vull caure en el tòpic incomprensible i titllar aquestes obres de poesia de l'experiència, ja que, com diu Montaner³ "l'experiència i el record de l'experiència, tant o més que la imaginació, és la base de l'autèntica poesia", però sí caldria interpretar-les com a compromisos sincers amb la instrospecció personal. Una simple ullada als títols dels poemaris confirma el caràcter confessional i la importància del jo poètic com a referència principal (*Retrat* d'A. Navarret; *Pedres nues vora mar* de J. Zabala; *Perduts i retrobats* de J. Monteagudo; *Memòries d'urbanita* d'I. Simón; *Ciutat apareguda* de J. Pujalt), però, el que és més important, com hem referit abans, és l'assumpció del que Montaner denomina la "problematicitat del text com a realitat productora de sentit", és a dir, l'autonomia del text poètic.

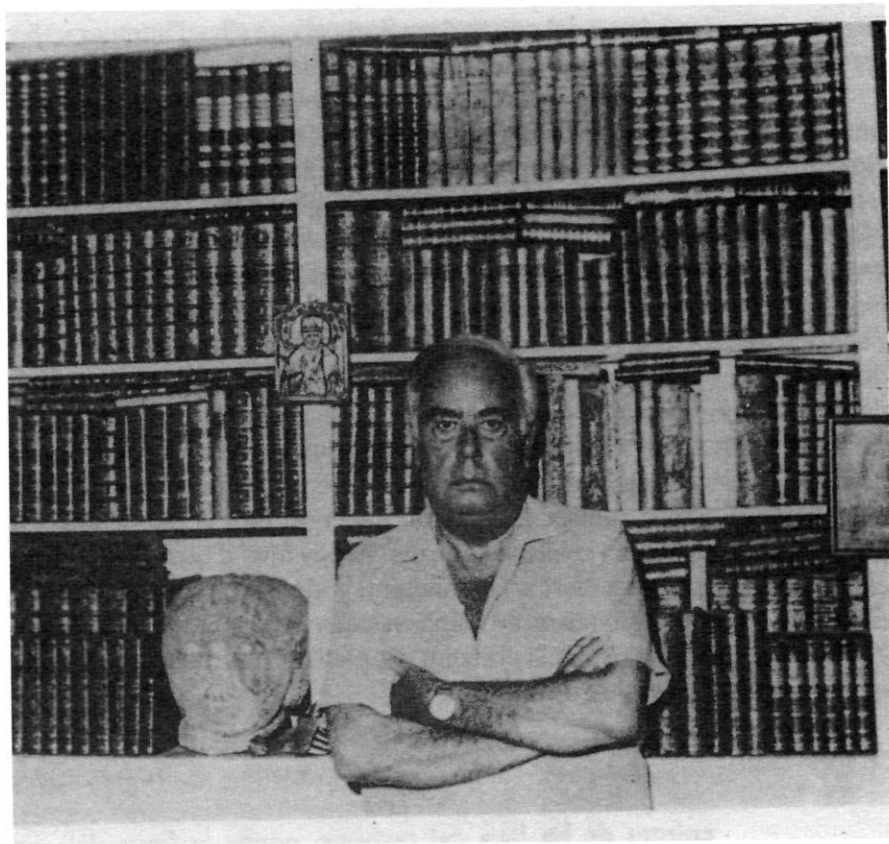
---

³ Pérez Montaner, Jaume: "La poesia dels vuitanta: notes des de la perifèria", *L'Aiguadolç* núm. 21. Primavera, 1995, pàgs. 113-119.

Es tractaria de reivindicar el llenguatge i totes les seues possibilitats, connotacions i matisos, com un valor necessari i primordial. Però aquest formalisme, tan esperançador a finals dels setanta i principis dels vuitanta, pot acabar sent un barroquisme de complicació buida i nominalista. I és aquest escolasticisme del que parlava Sòria el que s'ha d'intentar superar en la revisió del paper del llenguatge en el discurs.

En aquests nous autors, el llenguatge reflecteix la petja surrealista i una elaboració cuidada de la imatge, amb associacions referides a suggeridors camps semàntics com, per exemple, la vida quotidiana a les ciutats o la reflexió metapoètica. La imatge poètica, segons els dictats de Pound, es converteix en el propi discurs, amb tota la varietat de recursos, com l'agosarada acumulació descriptiva de Navarret, on desapareix la mediació semàntica entre les figures; l'elegància de les troballes associatives de Zabala; la sòlida coherència interna de Monteagudo i el seu llenguatge depurat; la rica juxtaposició de referències i associacions de Pujalt; el fons desmitificador i ideològic de Valls i l'elaborat microcosmos de Simón.

En definitiva, *Cavall de Troia* aplega sis veus ben personals, de gran qualitat i projecció de futur, que han deixat de ser inèdites, gràcies a la tecnologia i a una optimista tossuderia. Esperem que el públic que els puga gaudir siga alguna cosa més que els "happy few" d'Stendhal i que el cànon occidental siga generós. De moment, podem adquirir el número 0 d'aquesta literatura valenciana de demà en suport informàtic, i agrair, com diu Montaner, "la importància creixent d'aquells grups que creen l'ambient, el gust i la necessitat de la poesia".

Joan Perucho, l'any 1985